

Tadeusz Ratyński,
I Zastępca
Prezesa Zarządu
WFOŚiGW
w Olsztynie

Szanowni Państwo jednym ze strategicznych działań Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie jest edukacja ekologiczna mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego. Naszym zdaniem odpowiednie podniesienie świadomości stanie się podstawą do realizacji i podejmowania nowych proekologicznych inwestycji. Pomocnym ogniwem w realizacji zamierzeń są powołane Centra Edukacji Ekologicznej. Od 2010 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie planuje nowy podział określający obszary działania poszczególnych centrów. Z dotychczas istniejących czterech centrów zostaną wyłonione jeszcze dwa obejmujące swym działaniem powiat działowski oraz ławsko-numowiejski. W tym numerze zamieszczona została mapa przedstawiająca nowy podział terytorialny centrów edukacji ekologicznej. Szkoły oraz organizacje, które chciałyby kontynuować bądź rozpocząć współpracę z CEE, wszelkie informacje o priorytetach na 2010 rok uzyskają w poszczególnych ośrodkach edukacyjnych. Szczególnie zachęcamy Państwa do zapoznania się z nową akcją „Rowerowa Szkoła, czyli działania na rzecz środowiska mogą mieć dwa koła!”, której celem jest promowanie i propagowanie zrównoważonego transportu. W siedzibie Funduszu 9 grudnia 2009 r. odbędzie się spotkanie z pedagogami z olsztyńskich szkół, na którym omówione zostaną zasady ww. akcji. Więcej informacji mogą uzyskać Państwo na stronie www.wmodn.olsztyn.pl/oc-ee.htm lub bezpośrednio u Pani Alicji Szarzyńskiej Kierownik OCEE (Tel./fax. 089 522-85-11). Serdecznie zapraszamy do lektury dzisiejszego Głosu Eko. Uwagi oraz sugestie prosimy przesyłać na adres e-mailowy: ekoforum@wfosigw.olsztyn.pl

Seminarium Ogólnopolskie w Sarnówku

Rola parków krajobrazowych

Seminarium Ogólnopolskie z okazji 15-lecia powstania Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich w Jerzwałdzie, odbyło się 16-17 listopada w Sarnówku na terenie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego.

Honorowy patronat nad Seminarium z tytułowanym „Rola parków krajobrazowych, jako instytucji samorządu województwa” objął Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Poza życzeniami, okolicznościowymi przemówieniami, spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń z zakresu zarządzania parkami krajobrazowymi, jako instytucji samorządu województwa. Na przykładzie województw: kujawsko – pomorskiego, łódzkiego, śląskiego, ukazano w referatach różne formy organizacji zarządzania parkami krajobrazowymi, formy sprawdzone przez lata doświadczeń.

Referaty i projekty

W ciekawym referacie prof. dr hab. Czesław Hołdyński przedstawił pracę Rady Parków, ukazując możliwości, jakie płyną z korzystania z Rady Parków jako instrumentu doradczego dla dyrektora parku krajobrazowego.

W dalszej części spotkania, Przewodniczący Komisji

Ochrony Środowiska, Zasiobów Naturalnych i Leśnictwa Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej VI Kadencji – poseł Marek Kuchciński wraz z posłem Adamem Krzyśków, przedstawili projektowane zmiany dotyczące funkcjonowania parków krajobrazowych.

W dyskusji uczestniczyli ponadto: poseł Adam Żyliński, Wicemarszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego – Jolanta Szulc i Wicemarszałek Województwa Pomorskiego – Leszek Czarnobaj.

Podsumowania i odznaki

Seminarium było też okazją do podsumowania 15 lat działalności Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich w Jerzwałdzie, podziękowań dla byłych pracowników, dla „ojców” założycieli – grupy osób, które 15 lat temu przyczyniły się do powstania Zespołu Parków Krajobrazowych w Jerzwałdzie. Byli to: Michał Juchniewicz, Wacław Bartnik, Janusz Sokołowski, Adam Ży-

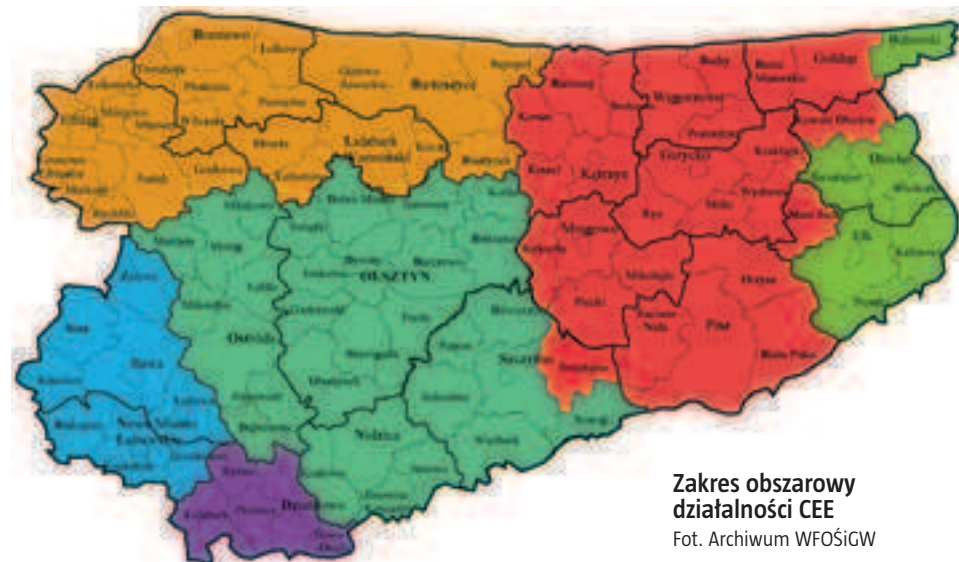
Seminarium Ogólnopolskie z okazji 15-lecia powstania Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich w Jerzwałdzie pt. „Rola parków krajobrazowych, jako instytucji samorządu województwa” Fot. Tadeusz Markos

liński, Stanisław Dąbrowski. Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych w Jerzwałdzie, Krzysztof Słowiński, odznaczył honorową odznaką „Przyjaciel Przyrody” m.in. Danutę Fuks. Oznaki nie zdążył odebrać zmarły dwa dni wcześ-

niej kolega Roman Żuchowski. Seminarium odbyło się dzięki wsparciu finansowemu: Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Samorządu Województwa

Warmińsko – Mazurskiego, Nadleśnictwa Susz, Nadleśnictwa Iława, Towarzystwa Miłośników Przyrody Warmii i Mazur „Natura”.

Krzysztof Słowiński, dyrektor ZPKPI i WD w Jerzwałdzie

Zakres obszarowy działalności CEE
Fot. Archiwum WFOŚiGW

Podczas seminarium przemawiała Pani Jolanta Szulc, Wicemarszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego
Fot. Tadeusz Markos

O szkodliwości spalania śmieci

Nie trujmy siebie i innych

Wraz z początkiem sezonu grzewczego niektórzy „oszczędni” właściciele domów ogrzewają mieszkania paląc w piecach śmieciami. To butelki, opakowania plastikowe, kawałki mebli, a nawet stare opony...

W świadomości wielu osób takie postępowanie to czysty zysk - pozbywając się odpadów w zamian uzyskuje się ciepło. Nie jest to jednak zgodne z prawdą. W procesie spalania śmieci, w szczególności tworzyw sztucznych, powstają toksyczne opary:

dioksyne, furany, tlenki węgla, tlenki azotu, pył, metale ciężkie (kadm, rtęć, kobalt, nikiel, selen, ołów), chlorowodor, cyjanowodor, formaldehyd, styren i wiele innych organicznych i nieorganicznych związków chemicznych.

Spalanie odpadów w domowych piecach odbywa się w niskich temperaturach (200 - 500 °C), z czym wiąże się zwiększona emisja zanieczyszczeń do atmosfery i gleby. Poza tym komin domów są niskim źródłem emisji i w tej sytuacji uniemożliwione zostaje wyniesienie zanieczyszczeń na duże odległości i rozproszenie ich przez wiatr. Największą dawkę zanieczyszczeń przyjmujemy w domu, gdzie spędzamy większość czasu w ciągu doby.

Ludzie oszczędzający na opale, paląc przypadkowymi odpadami, powodują pozorną oszczędność, narażają się na choroby. Spalanie śmieci powoduje zwiększoną ilość za-

chorowań na choroby układu oddechowego, alergię i nowotwory.

Toksyczne działanie

Podczas zanieczyszczania emitowanego przez domowe kominy i powstającego w trakcie spalania śmieci kilka związków ma szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Dwutlenek siarki (SO₂) atakuje najczęściej drogi oddechowe i struny głosowe. Wdychanie SO₂ powoduje skurcze oskrzeli. Długotrwałe oddychanie powietrzem z zawartością SO₂, nawet w niskich stężeniach, powoduje uszkodzenie dróg oddechowych, prowadzące do nieżytych oskrzeli. Dwutlenek siarki, po wnikięciu w ściany dróg oddechowych, przenika do krwi i dalej do całego organizmu. Kumuluje się w ściankach tchawicy i oskrzelach oraz wątrobie, śledzionie, mózgu i węzłach chłonnych. Duże stężenie SO₂ w powietrzu może prowadzić do zmian w rogówce oka.

Toksyczność tlenków azotu (NO_x) jest różna, np. NO₂ jest czterokrotnie bardziej toksyczny niż NO. Toksyczne działanie dwutlenku azotu polega na ograniczeniu dotlenienia organizmu; obciąża on zdolności obronne ustroju na

infekcje bakteryjne. NO₂ działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe, jest przyczyną zaburzeń w oddychaniu, powoduje choroby alergiczne, m.in. astmę, szczególnie u dzieci. Zawartość 280 mikrogramów NO₂/m³ prowadzi do śmiertelnego zapalenia płuc, a około 47 mikrogramów NO₂/m³ do bronchitu.

Tlenek węgla (CO) powstaje w wyniku niepełnego spalania węgla. Jest niezwykle groźny, silnie toksyczny. Powoduje ciężkie zatrucia (zaczadzenie). Najbardziej wrażliwy na jego działanie jest mózg. Około 80 proc. zawartego w powietrzu CO jest wiązana z hemoglobina we krwi, tworząc karboksyhemoglobinę (HbCO), niezdolną do przenoszenia tlenu, co prowadzi do niedotlenienia tkanek. Toksyczne działanie tlenu węgla na człowieka zależy od stężenia w powietrzu i czasu działania.

Pyły i dioksyne

Bezpośrednie oddziaływanie pyłów zależy od wielkości cząstek. Niebezpieczne są pyły najdrobniejsze o wielkości cząstki do 5 mikrometrów, które z łatwością przenikają do większości organizmów. U ludzi osiadają na ściankach pęcherzyków płuc-

nych i utrudniają wymianę gazową. Powodują podrażnienie naskórki i śluzówki, zapalenia górnych dróg oddechowych; wywołują choroby oczu, choroby alergiczne, astmę a także ciężkie schorzenia, jak pylica płuc oraz nowotwory płuc, gardła, krtani. Niektóre z wymienionych chorób mogą być powodowane obecnością w pyłach metali ciężkich i węglowodorów.

Metale ciężkie (głównie Cd, Pb, Hg) odkładają się w szpiku kostnym, śledzionie i nerkach; uszkadzają układ nerwowy, powodują anemię, zaburzenia snu, pogorszenie sprawności umysłowej, agresywność; mogą wywołać zmiany nowotworowe.

Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) wywołują ostre i przewlekłe zatrucia. W grupie węglowodorów aromatycznych duże zagrożenie stanowią benzo-piren, ze względu na właściwości rakotwórcze.

Dioksyne to jedne z najsilniejszych trucizn, jakie zna ludzkość. Są one 10 000 razy bardziej trujące od cyjanku potasu, lecz ich działanie nie jest natychmiastowe; powoli ale skutecznie uszkadzają one narządy wewnętrzne: wątrobę, płuca, nerki, rdzeń kręgowy i korę mózgową, zwiększają także ryzyko wystąpienia nowotworów.

Niecałe dwa miligramy dioksyn wystarczą, by zabić ważącego 80 kilogramów człowieka. Dioksyne oddziałują już na poziomie komórkowym -

poprzez zaburzenie funkcji przepływu informacji genetycznej, np. przez włączanie lub wyłączanie genów w nieodpowiednim czasie. W konsekwencji mogą powstawać mutacje, zaburzenia rozrodu i rozwojowe, zakłócenia w funkcji organów na poziomie biochemicznym i fizjologicznym. Dioksyne kumulują się w łożysku matki i wpływają na pracę hormonów, co może doprowadzić do uszkodzenia płodu. Zaburzając funkcjonowanie hormonów i procesu rozwoju organizmu, doprowadzają do rozwoju komórek nowotworowych. Dioksyne działają alergiczenie oraz obniżają odporność organizmów, co powoduje zwiększenie podatności na zakażenia wirusowe, bakteryjne i parazytologiczne.

Tylko w spalarniach

Spalanie odpadów jest dopuszczalne wyłącznie w spalarniach, przeznaczonych do tego urządzeń i instalacjach posiadających filtry i zabezpieczenia ograniczające emisję do powietrza. Poza nimi

spalanie śmieci jest zakazane. Spalając śmieci w domowych piecach nie tylko szkodzimy sobie i środowisku, ale także przyczyniamy się do pogorszenia stanu technicznego naszych pieców i przewodów kominowych. Większość odpadów zawiera bardzo niską wartość energetyczną (pozorna oszczędność), a poza tym mogą spowodować uszkodzenie pieca oraz zagrożenie pożarowe naszego domu.

Spalane w domowych piecach śmieci, powodują zwiększone osadzanie się w przewodzie kominowym sadzy smołowej oraz sadzy szklistej, zawierającej dużo domieszek smołowych i kwas octowy. Bardzo trudno je usunąć, a ich nadmiar może powodować zapalenie się przewodu kominowego, a w dalszej kolejności przyczynić się nawet do pożaru domu. Popiół i sadza zalegająca w przewodach i kanałach płomienno-dymowych znacznie obniża wydajność i sprawność paleniska.

Ewa Stajuda
Kierownik MCEE Giżycko

Jeśli chcesz zachować zdrowie to:

- zastanów się co wrzucasz do pieca
- nigdy nie pal odpadów w piecu i w ognisku (w szczególności opakowań z tworzyw sztucznych, folii, gum, opon) i nie pozwól robić tego sąsiadom
- zainwestuj w nowoczesne kotły i piece o wysokiej sprawności energetycznej i ekologicznej
- stosuj proekologiczne źródła energii
- wyrzucaj odpady wyłącznie do pojemników, segreguj śmieci

Wojewódzka sieć ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt

Azyl dla bociana

Ośrodki rehabilitacji zwierząt to miejsca, w których prowadzone jest leczenie i rehabilitacja zwierząt dziko występujących, wymagających okresowej opieki człowieka w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonuje obecnie pięć zarejestrowanych (tj. posiadających zgodę Ministra Środowiska na funkcjonowanie) ośrodków rehabilitacji. W 2007 roku Fundacja Albatros, wtedy jeszcze pod nazwą „Pierwiosnek”, w ramach projektu Ptasi Ambulans rozpoczęła prace nad utworzeniem sieci ośrodków rehabilitacji zwierząt. Koncepcja ta ma usprawnić funkcjonowanie

obecnych i doprowadzić do utworzenia kolejnych tego typu placówek. Od trzech lat Fundacja wspiera działania oddalonego 15 km od Olsztyna Ośrodka Rehabilitacji Ptaków Dzikich w Bukwałdzie (gm. Dywity). Działa on od 2004 roku i zajmuje się głównie leczeniem ptaków niebezpiecznych, szczególnie bociana białego. Zdała od zabudowań, na częściowo zalesionym terenie usytuowane są woliery, w których w 2008 roku znalazło azyl ponad 130 ptaków, w tym 43 bociany. Każdy następny rok funkcjonowania ośrodka niesie za sobą zwiększenie ilości pacjentów, choć cały czas informacja o działalności tego i innych ośrodków jest mało do-

stępna. Warmia i Mazury to królestwo bociana, ale również idealne miejsce bytowania wielu rzadkich w skali globalnej gatunków ptaków. Dla tych, których populacje liczone są w sztukach działalność ośrodków może decydować o przetrwaniu. Choć ośrodki nie są ogrodami zoologicznymi, ich rola w edukacji może być niebagatelna. Wymaga to jednak odpowiedniego przygotowania infrastruktury, by zwierzęta kalekie, które nie roszą powrotu do natury, a mogą służyć edukacji, były oddzielone od rehabilitowanych, z którymi kontakt ludzi musi być ograniczony do minimum. Co roku w każdym ośrodku pozostają zwierzęta, których nie udaje

się doprowadzić do pełni sprawności. Fundacja Albatros przyjęła za jeden z celów projektu utworzenia sieci ośrodków, zapewnienie w każdym z nich odseparowanej części edukacyjnej, w której, za zgodą Ministra Środowiska będą mogły przebywać do końca życia kalekie zwierzęta potrzebujące azylu. Mamy nadzieję, że kontakt z nimi zwiększy wrażliwość i zainteresowanie problemami dzikiej przyrody. Na dopracowanie modelu funkcjonowania sieci we wszystkich jej aspektach zaplanowano najbliższe trzy lata. Warmia i Mazury staną się dzięki temu modelem, który w następnych latach można będzie wdrożyć stopniowo na terenie całego

Warmia i Mazury to królestwo bociana, ale również idealne miejsce bytowania wielu rzadkich w skali globalnej gatunków ptaków Fot. Ewa Rumińska

kraju. Aby całe przedsięwzięcie mogło zostać zrealizowane Fundacja Albatros powołała Fundusz dla Ośrodków Rehabilitacji Dzikich Zwierząt. W bieżącym roku zasilany jest on między in-

nymi ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Ewa Rumińska
Fundacja Albatros

Podsumowanie konkursu „Ocalmy od zapomnienia bogactwa Warmii i Mazur”

Przyroda w obiektywie

Podsumowanie wojewódzkiego konkursu fotograficznego „Ocalmy od zapomnienia bogactwa Warmii i Mazur” odbyło się 22 października w Gimnazjum nr 1 im. Adama Mickiewicza w Reszlu. W konferencji podsumowującej uczestniczyli nagrodzeni i wyróżnieni uczniowie z opiekunami oraz zaproszeni goście.

Cudze chwalicie, swego nie znacie — ta popularna maksyma coraz częściej znajduje potwierdzenie w obecnej rzeczywistości. Zachwycamy się cudami natury poza granicami swojego regionu czy kraju a tymczasem, to co najpiękniejsze, rodzime, prawdziwe, tworzące naszą historię pozostaje niezauważone. Dlatego też zrodził się pomysł na wojewódzki konkurs fotograficzny „Ocalmy od zapomnienia bogactwa Warmii i Mazur”. Celem autorek tego konkursu (Elżbiety Majcher i Alicji Szarzyńskiej) miało być zachęcenie dzieci i młodzieży naszego województwa do poszukiwania pięknych obrazów przyrody i kultury

naszego regionu oraz utrwalenie ich obiektywem aparatu fotograficznego.

Podsumowanie konkursu

22 października w Gimnazjum nr 1 im. Adama Mickiewicza w Reszlu odbyło się podsumowanie wojewódzkiego konkursu fotograficznego „Ocalmy od zapomnienia bogactwa Warmii i Mazur”. W konferencji podsumowującej uczestniczyli nagrodzeni i wyróżnieni uczniowie wraz z opiekunami oraz zaproszeni goście: Krystyna Ziemak, starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Olsztynie i wojewódzki koordynator ds. ekologii, Alicja

Szarzyńska, kierownik Olsztyńskiego Centrum Edukacji Ekologicznej w Olsztynie, Raczyńska, przedstawiciel Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Tadeusz Żegis, przewodniczący Rady Miejskiej w Reszlu, Zbigniew Tabaka, przewodniczący Rady Rodziców w Reszlu, Stanisław Gojło, przewodniczący komisji oświaty, sportu, Artur Galicki, dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Reszlu, Teresa Wicińska, redaktor Gazety Reszelskiej.

Kilkadziesiąt fotografii

Organizatorem konkursu było Gimnazjum nr 1 w Resz-

lu we współpracy z Olsztyńskim Centrum Edukacji Ekologicznej, które od wielu lat wspiera działania szkoły, propagujące poszanowanie przyrody i środowiska naturalnego. Patronat Honorowy nad konkursem objął Pan Zdzisław Szypulski, Burmistrz Reszla. W konkursie wzięło udział 9 pałcówek z województwa warmińsko-mazurskiego: 1 szkoła podstawowa, 1 gimnazjum oraz 7 szkół ponadgimnazjalnych. Na konkurs zgłoszono 43 fotografie. Kapituła konkursowa po wnikliwej analizie wszystkich zgłoszonych fotografii wybrała zwycięzców, którzy otrzymali dyplomy i nagrody.

Za poszanowanie piękna

Nagrodzeni i wyróżnieni otrzymali nagrody rzeczowe, ufundowane przez Urząd Gminy w Reszlu, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie oraz Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Olsztynie.

Nie zabrakło również słów uznania dla opiekunów młodzieży. Pan Edward Szmul, dyrektor gimnazjum wręczył nauczycielom – opiekunom pisemne podziękowania „za opiekę nad uczniami biorącymi udział w wojewódzkim konkursie fotograficznym „Ocalmy od zapomnienia bogactwa Warmii i Mazur” oraz za propagowanie idei poszanowania piękna przyrody.”

Nie obyło się także bez podziękowań sponsorom konkursu: Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie,

Olsztyńskiemu Centrum Edukacji Ekologicznej przy

LAUREACI KONKURSU:

W kategorii Szkoła Podstawowa przyznano:

I miejsce – Agnieszka Polonis, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Orła Białego w Biskupcu za zdjęcie „Wieczór”

II miejsce – Weronika Redzik, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Orła Białego w Biskupcu za zdjęcie „Nad Dadajem”.

III miejsce – Weronika Sochalewska, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Orła Białego w Biskupcu za zdjęcie „Nad jeziorem”

Opiekunem uczennic była Danuta Leszek – Grabowska.

W kategorii Gimnazjum i Szkoła ponadgimnazjalna:

I miejsce – Agnieszka Wachocka, Liceum Ogólnokształcące im. KEN w Biskupcu za zdjęcie „Jedzie pociąg z daleka”; opiekun: Justyna Kalkowska

II miejsce – Katarzyna Ciechowska, XII Liceum Ogólnokształcące Akademickie w Olsztynie za zdjęcie z cyklu „Pajęcza sieć”; opiekun: Ewa Wieliczko

III miejsce – Kacper Solis, Publiczne Gimnazjum im. Olimpijczyków Polskich w Stawigudzie za zdjęcie „Pamiętajmy”; opiekun: Bogusława Chodorska

Wyróżnienia:

Aleksandra Niemczak, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. W. Kętrzyńskiego w Kętrzynie za zdjęcie Park Miejski Zielona Dolina II; opiekun: Jarosław Olejnik

Mariusz Morawski, Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie za zdjęcie „Zachód Słońca nad Jeziorem Krzywym”; opiekun: Agnieszka Grzegorzewska

Adrian Gdula, Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie za zdjęcie „Chwila zadumy”; opiekun: Agnieszka Grzegorzewska

Paweł Cabaj, Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie za zdjęcie „Przydrożna kapliczka”; opiekun: Agnieszka Grzegorzewska

Natalia Zubowicz, Technikum nr 1 w Giżycku za zdjęcie „Dzikie kaczkę”; opiekun: Marzena Rusewicz-Zakiewicz

Izabela Romanowska, Liceum Ogólnokształcące im. K. Baczyńskiego w Lidzbarku Welskim za zdjęcie „Rzeka Wel”; opiekun: Iwona Gołębiowska

W-MODN w Olsztynie, Bur-

mistrzowi Reszla.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

W-MODN w Olsztynie, Bur-

mistrzowi Reszla.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Dzięki pozyskaniu funduszy z powyższych instytucji zwycięzcy mogli wyjechać z podsumowania naszego konkursu z aparatami fotograficznymi, plecakami i śpiworami firmy Campus oraz lornetkami. Wyróżnieni otrzymali pendrive.

Celem konkursu było zachęcenie dzieci i młodzieży do poszukiwania pięknych obrazów przyrody i kultury naszego regionu oraz utrwalenie ich obiektywem aparatu fotograficznego. Fot. Alicja Szarzyńska, OCEE

Modernizacja kotłowni w Ośrodku Wypoczynkowym w Rybakach Pompy ciepła i słoneczne kolektory

Ośrodek Wypoczynkowy w Rybakach położony jest nad jeziorem Łańskim 27 km od Olsztyna na pograniczu Warmińskiego Rezerwatu Przyrody. Zalesiony, wypełniony łąkami teren Ośrodka sprzyja prowadzeniu Zielonych Szkół. Występująca tu różnorodność flory i fauny jest doskonałym przedmiotem obserwacji i badań. Ze względu na jego malownicze położenie, jak również ochronę bezcennych zasobów przyrody podjęta została decyzja o modernizacji całego systemu ciepłowniczego Ośrodka. Stara kotłownia opalana węglem, jak również kotłownia na olej opałowy zostały zastąpione nowoczesną kotłownią opalaną biomasą.

Zakres modernizacji kotłowni obejmuje instalację w rozbudowanym budynku dwóch kotłów opalanych biomasą o mocy 0,5 MW każdy oraz infrastrukturę towarzy-

szącą (pompy, zbiorniki, armatura, rurociągi, instalacja podawania paliwa, instalacja odprowadzania spalin oraz AKPiA i wizualizacja). Modernizacja objęła też montaż węzła ciepłej wody oraz instalację kolektorów słonecznych (90 sztuk) na moc 450 GJ, wymianę rurociągów zasilających budynki hotelowe na nowe preizolowane. Docieplono ściany budynków oraz stropodachów, wymie-

niono grzejniki, stolarkę okienną i drzwiową w budynkach hotelowych: Bielik, Dom Wędkarza, Jaskółka jak również w budynku kuchni i stołówki. Budynki warsztatów samochodowych zaadaptowano na halę sportową wraz z wymianą całej infrastruktury grzewczej, sanitarnej i elektrycznej. Montaż pomp ciepła połączono z dostosowaniem powierzchni grzejników w budynkach ho-

telowych: Jaskółka i Dom Wędkarza. Całe zadanie wycenione jest na kwotę 7320000 złotych i finansowane jest ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Ekofunduszu.

Tadeusz Kowalczyk WFOŚiGW w Olsztynie

telowych: Jaskółka i Dom Wędkarza. Całe zadanie wycenione jest na kwotę 7320000 złotych i finansowane jest ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Ekofunduszu.

Tadeusz Kowalczyk WFOŚiGW w Olsztynie

Pompa ciepła przy budynku Domu Wędkarza Fot. Tadeusz Kowalczyk

KONKURS FOTOGRAFICZNY WFOŚiGW

Zdjęcie miesiąca: Tomasz Pichola. Wiewiórka w lesie nad jez. Wulpińskim

Krzysztof Wittbrodt. Rezerwat Piekietko

Michał Żukowski. Okolice Dębowa

Jacek Pachelski. Okolice ujścia rzeki Wadąg do łyny

Agnieszka Sobolewska. Jeziorko w Biesowie

Inwestycje w ochronę środowiska na terenie gminy Jeziorany Podziemne pojemniki i kanalizacja

Współpraca z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie umożliwiła otrzymanie preferencyjnych pożyczek na przeprowadzenie niezbędnych inwestycji w ochronę środowiska na terenie gminy Jeziorany. Najważniejsze zrealizowane dotychczas zadania to m.in. wykonanie dokumentacji projektowej na kanalizację sanitarną z oczyszczalnią ścieków w miejscowości

Franknowo i Radostowo oraz wykonanie dokumentacji projektowej na samą kanalizację sanitarną w Tłokowie i Krokowie. Łączna wartość pożyczki przyznana przez WFOŚiGW dla Gminy Jeziorany na obie dokumentacje wyniosła 290158,42 zł;

Fundusz wsparł działania gminy mające na celu zakup i wybudowanie pojemników podziemnych na odpady komunalne w mieście Jeziorany.

Wysokość udzielonej samorządowi pożyczki to 204834,83 zł. Współpraca wyżej wymienionych stron umożliwiła dokonanie modernizacji stacji uzdatniania wody w msc. Wójtówko w gminie Jeziorany. Kwota przeznaczona na to zadanie wyniosła 8196,72 zł. Kolejnym zrealizowanym projektem, dzięki pożyczce z WFOŚiGW opiewającej na kwotę 64754,15 zł była modernizacja przepompowni

ścieków w Wójtówce, Olszewniku i w Jezioranach (na ul. Kajki). W ramach tego projektu wykonano również modernizację oczyszczalni w Jezioranach. Wykonanie kanalizacji sanitarnej w msc. Potryty-Ustnik gmina Jeziorany, mogło być zrealizowane dzięki udostępnieniu przez fundusz pożyczki w wysokości 247372,84 zł. Odpowiednie wyposażenie w sprzęt ratownictwa techniczno-ekologicz-

nego OSP w Jezioranach było możliwe dzięki otrzymaniu kolejnej pożyczki na kwotę 22 tys. Ostatnim zrealizowanym projektem na który gmina Jeziorany w ramach współpracy z WFOŚiGW uzyskała pożyczkę to „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni rzeki Symsarny – wschodnia część Gminy Jeziorany” przyznana pożyczka opiewa na znaczną kwotę 1053998,35 zł.

Zrealizowanie wyżej wspomnianych projektów znacząco poprawiło stan środowiska naturalnego w gminie Jeziorany. Podjęte działania pomogły również zwiększyć świadomość ekologiczną społeczności lokalnej oraz uwrażliwić na zagrożenia dla środowiska płynące z nieodpowiedzialnej działalności człowieka.

Dariusz Radziszewski
 Urząd Gminy w Jezioranach